

«تۈرك يوردى» نىڭ بۇ ۋىسايىتى «تۈرك يوردى»
كىتابخانىسى «نەك ئەمەلىي ھەم ھەم ھەم ھەم»

تۈرك يوردى

ناشرى : تۈرك يوردى

مەدەنىي : آق چۈرە اۋغلى يوسف

۱۷ ئىفرىن اول ۱۳۲۹

۳ يىل

۲۰۴ ۋىسايى

تۈرك بوردى

تۈركلرگە قانداق سەنە چالغىش
اون بىش كۈندە بىر چىقار

قېزىپ بارامى قىزىلار دىيارىمىزدا !

« تۈرك بوردى »

بايرامدە

بايرام... اوموزلارنىڭ بىرىغىن كىناھ ايله مەنۇيتلىرى قانۇرلاشان يۈزلەرگە
انسان يۈرەكى شىمدى كۈكسەندە چارپان جامەك، اللھاك غفراتى بوسىيەدروھلرە
دىلنىڭ ايجىن، كۈكلەرە اوزانان بياض الى كېي دوران منارەدن رحمانى برسس
دۈكۈليور وھنوز اويانان شېركى شھور چەرەسنى مېھول براقلىمدن كىن بىرملك
نفسى كېي اوقشاير: اذان...

سوقاقلردە بىكچىنىڭ داۋولى وقور ومطرد بىر نغمە ايله گۈرلەيۈر، سكونە
آلىشان قولاقلىرى قالىن بىر بابا سىنە بىكزەين آھنگىلە اويقوسىندىن اوياندىرىيۈر...
اوزاق مەھلەلدە كى چۈجۈقلىرىڭ يېڭى بوتىنلىرى غىجىرداير...

كۈچۈك خانم قىزلار طارانمىش ساچلىرى اوزىرىدە آچان رىڭكىلى قوردەلادىن
كەر ، تەيەللەرنىڭ بىر قىسمى اونيولولوب سۈكۈملەش يېڭى ايسىكلى ائوابىلرە وبو
بۈيۈك كۈنىڭ خىسۈسى يۈرۈيۈشلىقە قومىشۈ نىزەلەرنىڭ اللرىنى ئۈمىگە كىدىيۈرلر.
دەھلىرى ويرىلەجك ھەدىلەركە رىڭكى ، شىكلى ، كۈزەللىكى دوشۈنيۈر . اللرى

ئوبوب ھدیھلری آلدقدن سوکرا یاقیندەکی ویرانە کیدە جکلر و بوتون برکومە قیز، ارکک چوجوقلر قالابالینی نظرلری بر برینک سوسلرینە آسیلار ق و دوداقلری بر تورکونک باغلاماسنی حایقیرار ق، کندیلری کبی رنکلی و سوسلو بر صالینجاق ایچندە ساللانا جکلر، ساللانا جکلر؛ یاخود بو بویوک کون ایچون حاضر لانمش کوز آلیجی رنکلرلە بویالی بر آراپایە قورولار ق سونجکلرینی سوقاقلردە کزدیروب قوشدوراجکلر...

داھا ھنوز اوطوروب صباح قھوھ سنی ایچمگە باشلادینی کوشە میندە رندن زمانە چوجوقلرینک مناسبتسز قیافتلرینە دارغین و منقد بر نظرلە باقارکن اصل روحنک کوزی اوزاق ماضینک آنکینلرینە دالوب بوغولان بویوک خانم ماوی دامارلری چیق ق، قدید اللریلە کوووز یمنینک یشیل اویالرینی اُسکی بر دورک اعتناسیلە دوزەلتیور، بوغوجی برئوکسوروک اولمغە حاضر لانان بویوک و آجی بر نفسلە کوکی شیشیور...

ئوتەدە قونسولک اوستدەکی آیینەنک قارشیندە دنیانک بوتون رنکلرینی و رایجھلرینی اوزرلرینە طوبلامقلە مشغول کنجکلر بر طرفدن صاجلرینک عاصی ایپکلرینی آتشین دەمیرلرک جھنی تماسلریلە داغلار و سحر و فسون صاجان کوزلرینک کنارینە ایچە بر کیچە چرچوھ سنی چویر برکن بر طرفدن دە اونک بو حالنی بر برلرینە اشارک ایدە رک کولوشیورلر و بورنک و رایجھ ایلە ایچە صنی بر بہار دولدوردقلری اوطەدە باشندە حیاتک ابدی قارلرینی طاشیان اختیار قادینک اوشوین روحنی اونوتار ق کندی سونجکلرینک حرارتنە سوقولیورلر...

کوچوک بر اؤک باصیق طاوانلی اوطەسندە ھنوز یاتاغندن قالقمش اُتاریلی و چیللاق آیاقلی برقادین یرە یاییلمش اُسکی بر سجادە اوستدە، تبریک ایچون دولاشاجنی یرلرک چوقلغنی دوشونوب تلاس ایدەن قوجاسنک، یاقلرینک ایپکی اوزولش رەدە نفوتی اوتولە یور...

بویوک و مغرور قاپیسی آچیلدینی سوقاغک ییق قالدیریملرینە حقارتلە باقان قوجامان قوناغک صاحبی اطلس جینلکلی قاریولاسنک ایچندە تئبل تئبل کوزلرینی اوغوشدورویور، سوک بوزغونک آزعین برسیل کبی سوروب کتیردیکی، یوزندە

وطنيك يادى آغلایان بر مهاجر قیزی خانم افنديك صوفاده كورله ين سنك
تأثيريله دولان كوزلری، قیزاران یاناقلری و تیرمه ين اللریله ایشله مه لی بر بوغچا
ایچنده بك افنديك رسمی انوابلرینی کتیریور؛ قارشیکى اوطه نك مرمره نك
ماوی گوکسنه باقان پنجره سی کنارنده بر گنج قیز، کوچوك خانم افندی، آلتده کی
مدبدب بر محفظه یی یاواشجه آچارق اوروپاده کی نشانلیسنك كوندردیگی بایرام
هدیه سی، اوستی فرنكجه مارقالی بر یوزوکی مسرور و حریص نظرلرله سیر
ایدیور ...

باغچه لرده، قابی اوکلرنده عجله آچیلمش کوچوك چوقورلره معصوم باشلر
اوزاتیلیور؛ اسماعیلک، یاخود اسحاقك جاتی قورتارمق ایچون کوکلردن اینن
غریب حیوانك نسلی دورغون و متوکل باقیشلی كوزلرینی دنیا یه قاپایان ئورتولر
آلتده، ایچنه دوشه جکلری عدمك قارانلق دهلیزنده بر ایکی دقیقه یاشایورلر؛
صوگرا یگی بیله نمش ییچاقنرك چلیك دیشلری آلتده ئولیورلر ...

بویاسز قاپلامالرنده بر ماتمك كورونمز كولگه لری آغلایان آچاق بر اوك
جیلاق اوطه سندم پنجره کنارنده کی یاتاغندن اوزانوب کوچوك باغچه یه باقان
خسته برقادین مظلوم بر قویونك اوزانمش بو یوننه ییچاغك ایندیگی كورو یور
قاینگلیور: «آه اولادم، سنی ده بویله بوغازلادیلر. سنده بونك گبی قوربان
اولدك، فقط بایرامسز بر قوربان!...»

صوگرا بر قاج آیده قومرال تاجی آغاران وچهره سنك خطلری اویوقلاشان
باشی یاسدیغنه دوشه رك هیچقیریور، هیچقیریور ...

أومت غریب آناه، أومت شهید بر قارده شك آناسی، سنك اوغلکی ده
باشقه لرینگکی ده، بویوك نسلمك یوزیكلرجه چوجوقلرینی بویله بوغازلادیلر؛
اونلرك هپسی سوکیلی یوردك قوربان اولدیلر. شیمدی روحانی نظرلری رحیم
بر نور گبی گوکلردن روحزه دوکولیور و هوایی تیرمه دن مقصدلرینی آگلانان
لسانلری دییورکه:

«بزمده بلیرامز اولاجق. اوزاقی، یاقینی؟ بیلمیورز؛ او سزك آلکزده..»

شانلى تارىخنى اوج قىلمەنك طوپراقلىرىنە ۋەدە كىزلىرىنە يازان ملتىز اويانوب
بالقانلار دە دوكون قانلارمىزك حسابنى سوردىنى زمان ! ،
آء ايشته اصل بايرام . اى يوكسكلردن سىپا آللارمىزە مرحتلە باقان ئولولر ،
سىزك بايرامىكز ! اى روحى اميدىنىك آلەويلە باقان انتقام ، سىك بايرامىك : ...

تشرىن اول ، ۱۳۳۹

مېھول ساقەر

• آلە پچن سنەلرە يتشديرسين ! •

مىلەنك ايلك مۇذنى ، بدوى بر عرب ، استانبولك سىرىن براق صباحى
ايچىندە سوقاق سوقاق دولاشييور ، سىپا بر بوكمە ايلە صارىلى باشنى قابالى پىجرەلرە
دوغرو قالدیرەرق يوكسك سىسلە « قم صلا » دىپە حايقيرييوردى . بر آرز سوكرە
استانبولك هر طرفدن اذان سىسلىرى دويولمىغە باشلادى . شىروانلىلر ك قوناغندە
مسافر اولان بو غرىپ شىخ ، هر صباح اذاندىن بر قاچ دىققە اول مىلەنى
اوياندىرمىنى عادت ايدىتمىشىدى . اونك ، حرفلىرى حىرت وىرەجك بر وضوح
وطنلە سويلەين دعوت نداسىنى دويار دويماز ، اوپەلردە هر كس اوياندى ،
بايرام ايچون كىنمكە باشلادىلر . سوقاقلردە صارى چىتىكلرى ، بورمە قاووقلىرىلە
جامىعلرە دوغرو قالابالق بر جماعت كچييوردى . ويدىن والىلكىندىن هنوز دون
پاشا ، سلاملىقدە ياتان يتشمىش اوغللىرىنى آرقەسنە آلدى ، هې بىردىن نمازە كىتىدىلر .
بردەلر ك قفسلر ك اورتمىدىكى ايكىنچى صرە ، اوست پىجرەلردىن تازە بر صباح ،
بر بايرام صباحى كورونييوردى .

چابوجق اولك هر كوشەسى اوزون ايبك ائىكلر ك حىشپىرتىسىلە دولدى .
خلايقلر ، قالفىلر ، خانملر هر كس حاضردى ؛ بيوك لالا آشاغى صوفادە
أللىرىنى چىرىپدى ، مردىون باشلىرىنە دهلزلرە دوغرو ايبكى دفعە سىلدى :